

Ion Faltis si Constantin C. Hepites, titani ai farmaciei brailene

Doi titani ai farmaciei romanesti fac cinstorului Braila, acestia remarcandu-se printr-o bogata activitate stiintifica. Ion Faltis si Constantin C Hepites au reusit sa demonstreze ca prin munca si perseverenta se pot obtine rezultate nesperate care pot duce la progrese uimitoare ale civilizatiei. Unul, model de daruire profesionala, altul initiator al unei lucrari de baza in farmacia romaneasca, impreuna demonstreaza, incontestabil, ca daruirea, interesul, perseverenta si dorinta de aduce progresul sunt doar cativa dintre factorii care pot schimba lumea, chiar daca este vorba doar de un singur domeniu, acela al farmaciei romanesti.

**Ion Faltis, model în profesia
de farmacist**

In Panteonul Farmaciei Romanesti se afla inscris braileanul Ion Faltis (1858-1936) despre care Aurel Scurtu sustinea ca reprezinta

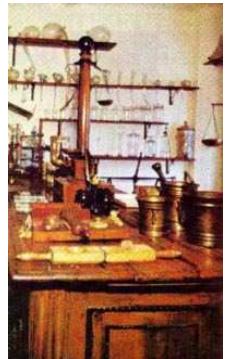
“un cantec de lupta si de suferinta , dar si un ecou de biruinte pilduitoare”.

Originar din partile Boemiei, farmacist de frunte al Brailei, Ion Faltis, dupa o activitate asidua de peste 40 de ani, reuseste sa devina presedinte al Cercului Farmacistilor din Braila, determinandu-i pe colegii de breasla sa inteleaga, cu adevarat, valoarea solidaritatii in ceea ce priveste apararea “in corpore” a demnitatii si intereselor profesionale.

Om de stiinta si cultura, farmacistul brailean a inventat sparadrapierul cu perforatorul automat pentru intinderea si taierea mecanica a emplastrelor cat si aparatul “Cerato-fug” pentru turnarea si taierea mecanica a ceratelor.

El a pus bazele chiar si a unei farmacii care a reusit sa ignore timpul, continuand sa existe si la ora actuala in Braila. Aceasta este condusa, cu aceeasi competenta si daruire profesionala, de catre farmacistul Ion Bobaru, admirator si continuator destoinic al renumitilor farmaciști braileni, Ion Faltis si Constantin C. Hepites.

Conferentiar distins al Ligii Culturale si fervent sustinator al Asociatiei Culturale brailene, omul de stiinta brailean Ion Faltis se remarcă și în domeniul literar, activitatea acestuia fiind foarte apreciată. În aceasta calitate de om de cultură, Ion Faltis a fost colaborator temeinic al ziarelor vremii, respectiv “Timpul”, “Universul”, “Vulturul” și “Curierul”.

In acelasi timp, el a mai colaborat si la o serie de reviste farmaceutice, atat din tara cat si din Viena.

De asemenea, omul de stiinta Ion Faltis s-a remarcat si prin infiintarea la Braila a Societatii de Cantari “Veselia” si a societatii muzicale “Internationala”.

Aspru critic al activitatii farmaceutice, Faltis a publicat in anul 1880, in ziarul umoristic profesional “Trulla”, in care a scos in evidenta viciile existente, perpetuate pana astazi, din domeniul profesiunii de farmacist din tara noastra.

Impulsionat de unele carente ale activitatii de farmacist, omul de stiinta brailean a intentionat sa editeze si o lucrare de interes practic, mai concret, o calauza tehnica a farmacistului, pe care, totusi, nu a reusit sa o finalizeze.

Pentru interesul sau deosebit in domeniul farmaciei, Ion Faltis poate fi considerat drept un adevarat model pentru tineri, un exemplu incontestabil al dragostei pentru profesia de farmacist.

El este caracterizat in cadrul lucrarii “Figuri de farmacisti romani”, ca fiind “un om de elita, un om de stiinta si cultura, un onest profesionist, impunandu-si si cucerind prin corectitudine si bunatare simpatia si dragostea concetatenilor”. In data de 26 aprilie 1925, ca semn de recunoastere a meritelor acestui om de stiinta brailean, la propria farmacie, a fost instalata o placa de marmura pe care au fost inscriptionate urmatoarele cuvinte: “Societatea Romana de Farmacie aduce alese multumiri distinsului coleg Ion Faltis, farmacist din orasul Braila, pentru 50 de ani de munca onesta si activitate destinata stiintei”.

Totul a fost sarbatorit intr-un cadru festiv la care au fost prezenti farmaciști din Braila și Galați. În același timp, tot ca semn de recunoaștere a meritelor sale deosebite în domeniul farmaciei românești, lui Ion Faltis i-a mai fost înmânat de către colegul său de brașă, farmaciștul galatean Aurel Scurtu, un vas de arama cu inscripția:

“Distinsului nostru coleg Ion Faltis, cu multumiri și recunoștință, cu ocazia sărbatoririi a 50 de ani de munca în farmacia română”. De asemenea, tot ca semn al aprecierii meritelor sale deosebite, farmaciștului brailean i-a mai fost înmânata și medalia “Rasplata Muncii”, de către farmaciștul Corneliu Margineanu.

**Constantin C. Hepites,
“temelie a farmaciei romanesti”**

Constantin C. Hepites (1804-1890), un alt remarcabil om de stiinta brailean, si-a dedicat, la randul sau, intreaga viata farmaciei romanesti. Nascut in anul 1804 la manastirea Cernica, din tata de origine greaca si mama romanca, Constantin C.

Hepites reuseste sa studieze la Universitatea din Viena. Ca urmare a calitatilor sale exceptionale, acesta obtine titlul de doctor, tratand subiectul “Uber die Pest” (Despre ciuma), boala ce a facut ravagii in capitala Romaniei anilor 1813.

In anul 1826, dupa studii intense si o pasiune starnita inca de la varsta de 16 ani, tanarul Constantin Hepites reuseste ca la 22 de ani sa obtina diploma de farmacist. El nu se multumeste doar cu acest titlu, si continuand sa studieze, obtine si diploma de medic la Universitatea din Viena.

Nevoit fiind sa se stabileasca, pentru o perioada la Odessa, tanarul roman isi echivaleaza diploma de farmacist si de medic la Universitatea din Harkov.

Dupa ceva timp, revine totusi la Braila, ca medic al Carantinei din oras. El insa nu se opreste aici, ci incepand din anul 1831, ajunge inclusiv medic al Serviciului Sanitar al Judetului Braila.

Un eveniment important in orientarea terapeuticii si farmaciei romanesti, l-a constituit aparitia, la inceputul anului 1863, a primei Farmacopei romane. Un merit cu totul deosebit in realizarea acestei opere nationale l-a avut, in afara de initiatorul sau Carol Davila, eruditul farmacist Constantin C. Hepites (1804-1890), fost profesor la Scoala de medicina.

Despre Constantin C. Hepites, medicul orașului Brăila, se poate sustine ca a fost inițiatorul studiilor științifice privind rolul plantelor în preparatele farmaceutice. Constantin C. Hepites a aplicat, la redactarea primei Farmacopei, noile cuceriri științifice medicale si farmaceutice.

Data fiind importanta realizarii acestei lucrari, Consiliul Medical Superior, presidat de Carol Davila, a decis la data de 5 decembrie a anului 1862 ca opera finalizata de Constantin C. Hepites sa fie, conform art. 1, „***singurul codice medicamentos pentru toate intinderile Principatelor Unite***”, iar la 9 ianuarie 1863, domnitorul Al. I. Cuza investeste prin decret domnesc, contrasemnat de N. Kretzulescu, intrarea in vigoare a Pharmacopeei Romane.

Pentru ca stiinta se afla intr-un adevarat „perpetuum mobile”, s-a luat in calcul faptul ca vor fi tot timpul necesare anumite completari la lucrarea initiala.

Ca urmare, completarile si preschimbarile dictate de progresele stiintelor medicale si farmaceutice urmau sa fie publicate in fiecare an intr-un supliment.Din pacate, primul supliment a aparut abia in 1968, Farmacopeea aflandu-se deja la cea de a opta editie.De precizat ca prima parte contineea 301 monografii, 217 droguri vegetale, 23 animale, 46 substante organice si 15 compusi organici.Ce este demn de stiut este faptul ca peste jumatate dintre drogurile vegetale proveneau din plante aflate pe teritoriul tarii noastre, acestea fiind cel mai des utilizate in cadrul medicinii populare.Cu toate acestea, substantele organice se aflau in numar foarte restrans, ele regasindu-se in otet, camfor,indigou,creozot,petrol,sapun de sodiu,etc.

Demn de remarcat este faptul ca aparitia si recunoasterea oficiala a unei Farmacopei Nationale a dus la disparitia dezordinii existente in practica medicala din acele timpuri. De asemenea, aceasta a avut si rolul de a simplifica, printr-o prescriere unitara, formularile atat de diferite si complicate din ordonantele medicale ale vremii. Prima editie a Farmacopeei a fost structurata in trei parti, acestea cuprinzand, la randul lor, aproape opt sute de pagini, structurate pe cate doua coloane, textul fiind scris atat in limba romana cat si in cea latina.

Farmacistul Constantin C. Hepites, pentru a evita eventuale confuzii, a indicat dozele maxime folosind greutatile austriece, iar in monografii a exprimat cantitatile de substanțe „in parti”, evitand optiunea pentru unul dintre sistemele de masuri. De asemenea, tot pentru a se simplifica lucrurile, tot in cadrul aceleiasi lucrari, se utilizeaza tabelul cu reactivi ce are in vedere verificarea cantitativa si calitativa a medicamentelor. Pentru a fi cu adevarat utila celor care o foloseau la vremea respectiva, Farmacopea mai continea si o serie de indicatii cu privire la aparatele si instrumentele necesare realizarii anumitor analize.

Pentru ca lucrurile sa fie cat mai distincte, in acelasi timp, farmacistul brailean Constantin C. Hepites a incercat sa creeze si o terminologie specific romaneasca. Ca urmare, multe denumiri adoptate la vremea respectiva au reusit sa se perpetueze pana in zilele noastre. Intre acestea se inscriu urmatoarele: acetat de plumb, acid clorhidric, piatra acra, balsam peruvian, nitrat de argint, carbonat de fier etc. Drept model de inspiratie, Constantin C. Hepites a folosit Pharmacopeea Belgica Nova, aparuta la Bruxelles in anul 1854. De precizat ca una dintre urmarile aparitie Farmacopeei, a dus in anul 1864 la aparitia taxei autohtone. Ea a fost supranumita si Taxa medicamentelor pentru Principatele Unite.

Luandu-se in calcul toate aceste elemente, se poate sustine ca aceasta adevarata „Magna Charta” a farmaciei romanesti a aparut si ca urmare a muncii omului de stiinta Constantin C.

Hepites. Marele farmacist brailean poate fi caracterizat drept un adevarat exemplu de urmat pentru generatiile viitoare de farmacisti, luandu-se in calcul modul in care acesta si-a indeplinit obligatiile sale profesionale, dovedindu-se, in timp, a fi cu adevarat un om de stiinta remarcabil.

Despre el, Ion Faltis sustinea ca este: „***una dintre cele mai mari temelii ale farmaciei romanesti***”, aceste cuvinte reflectand intocmai calitatile incontestabile ale lui Constantin C. Hepites.

